

ഭാരതത്തിന്റെ പരമോന്നത നീതിപീഠം

സിവിൽ അപ്പീൽ അധികാരപരിധി

സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പറുകൾ: 7804-7813/2019

സ്പെഷ്യൽ ലീവ് പെറ്റീഷൻ (സി) നമ്പറുകൾ: 5550-5559/2016

കേരള സ്റ്റേറ്റ് ബിവറേജസ് (എം & എം)

കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡ്

.....

അപ്പീൽ വാദി (കൾ)

Vs.

പി.പി.സുരേഷ് മുതൽ പേർ, Etc. Etc, &

മുതൽ പേർ

.....

എതിർകക്ഷി (കൾ)

ഇതോടൊപ്പം

സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പറുകൾ: 7814-7832/2019

സ്പെഷ്യൽ ലീവ് പെറ്റീഷൻ (സി) നമ്പറുകൾ: 33452-33470/2016

കേരള സംസ്ഥാനവും മുതൽ പേർ

.....

അപ്പീൽ വാദി (കൾ)

Vs.

മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടർ, കേരള സ്റ്റേറ്റ് ബിവറേജസ്

(എം & എം) കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡും

മുതൽ പേർ

.....

എതിർകക്ഷി (കൾ)

സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ: 7833/2019

സ്പെഷ്യൽ ലീവ് പെറ്റീഷൻ (സി) നമ്പർ: 6757/ 2017

കേരള സംസ്ഥാനവും മുതൽ പേർ

.....

അപ്പീൽ വാദി (കൾ)

Vs.

സി.സി. ജോൺ മുതൽ പേർ

.....

എതിർകക്ഷി (കൾ)

സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ: 7834/2019

സ്പെഷ്യൽ ലീവ് പെറ്റീഷൻ (സി) നമ്പർ: 12573/2017

കേരള സംസ്ഥാനം

.....

അപ്പീൽ വാദി (കൾ)

Vs.

എൻ.ഐ. ഐസക്ക്

.....

എതിർകക്ഷി (കൾ)

കൂടാതെ

കൺട്രെപ്റ്റ് പെറ്റീഷൻ (സി) നമ്പർ: 638/2019

സ്പെഷ്യൽ ലീവ് പെറ്റീഷൻ (സി) നമ്പറുകൾ: 5550-5559/2016

ബാബു. എം.കെ.

.....

അപ്പീൽ വാദി (കൾ)

Vs.

മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടർ, കേരള സ്റ്റേറ്റ്
ബിവറേജസ് (എം & എം) കോർപ്പറേഷൻ
ലിമിറ്റഡ്

.....

എതിർകക്ഷി (കൾ)

വിധിനൂതം

L. NAGESWARA RAO, J.

അപ്പീൽ നൽകുവാൻ അനുവദിച്ചു.

1. അബ്കാരി തൊഴിലാളികളുടെ പുനരധിവാസമാണ് മുകളിലുള്ള അപ്പീലുകളിൽ ഉയർന്നുവരുന്ന പ്രധാന വിഷയം. കേരള സംസ്ഥാനത്ത് ചാരായ നിരോധനം മൂലം പിരിച്ചുവിട്ട് തൊഴിൽ നഷ്ടപ്പെട്ട തൊഴിലാളികൾ, അവർ സമർപ്പിച്ച റിട്ട് പെറ്റീഷനിൽ വിജയിച്ചു. കേരള സംസ്ഥാനവും കേരള സ്റ്റേറ്റ് ബിവറേജസ് കോർപ്പറേഷൻ ലിമിറ്റഡും (ചുരുക്കത്തിൽ, 'കോർപ്പറേഷൻ') സമർപ്പിച്ച അപ്പീലുകൾ കേരള ഹൈക്കോടതി ഡിവിഷൻ ബെഞ്ച് തള്ളി. അതിനാൽ, മുകളിലുള്ള അപ്പീലുകൾ.

2. സ്വകാര്യ കക്ഷികൾ ഇതുവരെ നടത്തിയിരുന്ന ചാരായഷോപ്പുകൾ നിർത്തലാക്കാൻ കേരള സർക്കാർ എടുത്ത തീരുമാനം കണക്കിലെടുക്കാണ് കോർപ്പറേഷൻ 1995-ൽ ചാരായ വിൽപനയ്ക്കുള്ള ചില്ലറ വിൽപനകേന്ദ്രം ആരംഭിച്ചത്. അതിനുശേഷം, 01.04.1996 ന്, കേരള സംസ്ഥാനത്ത് ചാരായം നിരോധിച്ചു. തൽഫലമായി, 12,500 ചാരായ തൊഴിലാളികൾക്ക് ഉപജീവനമാർഗ്ഗം നഷ്ടപ്പെട്ടു. പിരിച്ചുവിട്ട ചാരായ തൊഴിലാളികൾക്ക് പുനർതൊഴിൽ നൽകാൻ കഴിയാത്തതിനാൽ, പുനരധിവാസത്തിനു പകരമായി ഓരോ ചാരായ തൊഴിലാളികൾക്കും സംസ്ഥാന സർക്കാർ 30,000/- രൂപ വീതം നഷ്ടപരിഹാരം നൽകി. ഇതിനു പുറമെ, പ്രൊവിഡന്റ് ഫണ്ട് പെൻഷനും ഡി.ഡി.ആർ.ജി.യും കൂടാതെ, 2000/- രൂപ സർക്കാർ സ്വമേധയാ വിതരണം ചെയ്തു. പകരം തൊഴിൽ നൽകുന്നില്ലെന്ന സർക്കാരിന്റെ തീരുമാനത്തിൽ അതൃപ്തിയുള്ള ചാരായ തൊഴിലാളികൾ പുനരധിവാസം ആവശ്യപ്പെട്ട് പ്രക്ഷോഭം ആരംഭിച്ചു. ചാരായ തൊഴിലാളികളും സർക്കാരും തമ്മിലുള്ള ഒരു കരാറിന് അനുസൃതമായി 20.02.2002 ന് G.O.(Rt)No.81/2002/TD, ഉത്തരവിറക്കി. ഭാവിയിൽ കോർപ്പറേഷനിൽ ഉണ്ടാകാനിടയുള്ള എല്ലാ ദൈനംദിന വേതന തൊഴിൽ ഒഴിവുകളുടെയും 25% അബ്കാരി വർക്കേഴ്സ് വെൽഫെയർ ഫണ്ട് ബോർഡിലെ അംഗങ്ങളായ, ചാരായ നിരോധനം മൂലം സേവനങ്ങൾ അവസാനിപ്പിച്ച് പിരിച്ചുവിട്ട തൊഴിലാളികളാൽ നികത്തുന്നതിന് കരുതിവക്കുവാൻ സർക്കാർ ഉത്തരവിട്ടു.

3. 07.08.2004 ലെ G.O.(Rt)No.567/2004/TD, ഉത്തരവ് പ്രകാരം ചാരായ തൊഴിലാളികളുടെ പുനരധിവാസത്തിനുള്ള മാനദണ്ഡങ്ങളിൽ മാറ്റം വരുത്തുകയുണ്ടായി. ഈ ഉത്തരവ് പ്രകാരം, കോർപ്പറേഷനിൽ ഉണ്ടാകാനിടയുള്ള ദൈനംദിന വേതന തൊഴിൽ ഒഴിവുകളുടെ 25% സംസ്ഥാനത്ത് ചാരായ നിരോധനം മൂലമുള്ള തൊഴിൽ നഷ്ടം കാരണം മരണമടഞ്ഞ ചാരായ തൊഴിലാളികളുടെ ആശ്രിതരായ മക്കൾക്കായി നീക്കിവയ്ക്കാൻ നിർദ്ദേശിച്ചു. അവകാശവാദികൾ ലഭ്യമായ ഒഴിവുകളുടെ എണ്ണം കവിയുന്നെങ്കിൽ ഒരു തിരഞ്ഞെടുപ്പിനു ശേഷം തൊഴിൽ നൽകും. മരണമടഞ്ഞ ചാരായ തൊഴിലാളികളുടെ ആശ്രിതരായ മക്കൾ 38 വയസ്സ് പൂർത്തിയാക്കിയിരിക്കരുത് എന്നായിരുന്നു വീണ്ടും തൊഴിൽ നേടാനുള്ള യോഗ്യത.

4. ഇതിനിടയിൽ, ചട്ടങ്ങൾ 4(2), 9(10)(b) എന്നിവ കേരള അബ്കാരി ഷോപ്പുകൾ നീക്കം ചെയ്യൽ ചട്ടങ്ങൾ 2002 ൽ (ചുരുക്കത്തിൽ, 'നിയമങ്ങൾ') കൊണ്ടുവരപ്പെട്ടു. അബ്കാരി ഷോപ്പുകൾ നിർത്തലാക്കിയതിനെത്തുടർന്ന് തൊഴിൽ നഷ്ടപ്പെട്ട ചാരായ തൊഴിലാളികളെ സ്വാംശീകരിക്കുന്നതിന് വേണ്ടത് ഈ നിയമങ്ങളിൽ നൽകിയിട്ടുണ്ട്. 24.03.2006 ലെ സിവിൽ അപ്പീൽ നമ്പർ: 1732/2006 ലെ ഈ കോടതിയുടെ വിധിന്യായത്തിൽ മേൽപ്പറഞ്ഞ നിയമങ്ങൾ 1902-ൽ പ്രാബല്യത്തിൽ വന്ന അബ്കാരി ആക്ടിന്റെ (ചുരുക്കത്തിൽ, 'ആക്റ്റ്') അധികാരങ്ങൾക്കപ്പുറമാണെന്ന് പ്രസ്താവിക്കുന്നു. [കാണുക: കേരള സംസ്ഥാന ചെത്തൂ തൊഴിലാളി യൂണിയൻ vs. സ്റ്റേറ്റ് ഓഫ് കേരള മറ്റുള്ളവരു]¹.

5. 07.08.2004 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവിനെ തുടർന്ന് മരിച്ച ചാരായ തൊഴിലാളികളുടെ ആശ്രിതരായ പുത്രന്മാരായ 265 പേരുടെ പട്ടിക തയ്യാറാക്കി. അവർക്ക് തൊഴിൽ നൽകുന്നതിന് അപ്പീൽവാദിയ്ക്ക് / സ്റ്റേറ്റിന് നിർദ്ദേശം നൽകുന്നതിന് വേണ്ടി അവർ ഒരു റിട്ട് പെറ്റീഷൻ സമർപ്പിച്ച് ഹൈക്കോടതിയെ സമീപിച്ചു. വിധിന്യായത്തിന്റെ തീയതി മുതൽ ആറ് ആഴ്ചയ്ക്കകം മരണപ്പെട്ട ചാരായ തൊഴിലാളികളുടെ ആശ്രിതരായ മക്കളെ നിയമിച്ച്, 07.08.2004 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് നടപ്പിലാക്കാൻ ഹൈക്കോടതി നിർദ്ദേശിച്ചു. കൂടാതെ, ചാരായ നിരോധനത്തെ തുടർന്ന് തൊഴിൽ രഹിതരായി തുടരുന്ന എല്ലാ ചാരായ തൊഴിലാളികൾക്കും 07.08.2004 ലെ ഉത്തരവ് പ്രകാരം പുനരധിവാസത്തിന്റെ ആനുകൂല്യം നൽകുന്നില്ല എന്നത് വീണ്ടും പരിഗണിക്കാൻ 03.03.2009 ലെ വിധിന്യായത്തിൽ ഹൈക്കോടതി സർക്കാരിനോട് നിർദ്ദേശിച്ചു. റിട്ട് പെറ്റീഷൻ (സി) നമ്പർ 26878/2007 ലെ നിർദ്ദേശപ്രകാരം, മരണമടഞ്ഞ ചാരായ തൊഴിലാളികളുടെ ആശ്രിതപുത്രന്മാരുടെ പട്ടികയിൽ പേരുള്ള 265 പേരെയും നിയമിച്ചുകൊണ്ട് സർക്കാർ 30.04.2009 ന് G.O. (Rt) No.399/09/TD ഇറക്കി. ചാരായ നിരോധനത്തെ തുടർന്ന് തൊഴിൽ നഷ്ടപ്പെട്ട തൊഴിലാളികൾക്ക് ഒരു ആശ്വാസവും നൽകിയില്ല. 20.02.2002 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് നടപ്പിലാക്കുന്നതിലെ പ്രായോഗിക ബുദ്ധിമുട്ടുകളായ ആവശ്യം പോലുള്ള ഒഴിവുകൾ, അവർക്ക് അനുയോജ്യമായ മാനദണ്ഡങ്ങൾ നിശ്ചയിക്കാൻ തുടങ്ങിയവ ചൂണ്ടിക്കാട്ടി 22.06.2009 ൽ G.O.(Rt.) No.562/09/TD പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു.

6. 07.08.2004 ലെയും 22.06.2009 ലെയും സർക്കാർ ഉത്തരവുകളുടെ നിയമ സാധുതയും പ്രാബല്യവും തൊഴിൽ നഷ്ടപ്പെട്ട ചാരായ തൊഴിലാളികൾ വെല്ലുവിളിച്ചു. നിരോധനത്തെ തുടർന്ന് തൊഴിൽ രഹിതരായി തുടരുന്ന എല്ലാ ചാരായ തൊഴിലാളികൾക്കും പുനരധിവാസ ആനുകൂല്യങ്ങൾ നൽകുന്ന 20.02.2002 ൽ സർക്കാർ പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവ് നടപ്പാക്കുവാൻ അവർ ആവശ്യപ്പെട്ടു. 29.05.2015 ലെ വിധിന്യായത്തിൽ, കേരള ഹൈക്കോടതിയിലെ പാണ്ഡിത്യമുള്ള സിംഗിൾ ജഡ്ജി റിട്ട് പെറ്റീഷനുകൾ അനുവദിക്കുകയും, വിധിന്യായ തീയതി മുതൽ രണ്ട് മാസ കാലയളവിനുള്ളിൽ 20.02.2002 ലെ G.O.(Rt)No.81/2002/TD നടപ്പാക്കാൻ സംസ്ഥാന സർക്കാരിനോട് നിർദ്ദേശിക്കുകയും ചെയ്തു. തൊഴിൽ നഷ്ടപ്പെട്ട തൊഴിലാളികൾക്ക് തുടർച്ചയായ തൊഴിൽ ലഭിക്കുമെന്ന് ന്യായമായ പ്രതീക്ഷയുണ്ടായിരുന്നുവെന്നും അത് അവർക്ക് അവകാശപ്പെടാം എന്നുമായിരുന്നു പാണ്ഡിത്യമുള്ള സിംഗിൾ ജഡ്ജിയുടെ അഭിപ്രായം. പൊതു താൽപര്യത്തെ മറികടക്കുന്നതിനാലാണ് നയം മാറ്റം വരുത്തിയതെന്ന സർക്കാരിന്റെ ന്യായീകരണം പാണ്ഡിത്യമുള്ള സിംഗിൾ ജഡ്ജി അംഗീകരിച്ചില്ല.

7. അപ്പീൽ വാദികൾ കൊടുത്ത അപ്പീലുകളിൽ 20.02.2002 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് തങ്ങൾക്ക് നിയമനത്തിനുള്ള അവകാശമുണ്ടെന്ന നിയമാനുസൃതമായ പ്രതീക്ഷ സൃഷ്ടിച്ചതായി ഹൈക്കോടതി ഡിവിഷൻ ബെഞ്ച് നിരീക്ഷിച്ചു. നയത്തിൽ വരുത്തുന്ന ഏതൊരു മാറ്റത്തിനും മുമ്പായി ചാരായ തൊഴിലാളികളെ കേൾക്കാനുള്ള അനുയോജ്യമായ അവസരം നൽകേണ്ടതായിരുന്നു. ഈ കണ്ടെത്തലുകൾ കണക്കിലെടുത്ത്, 07.08.2004 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് നടപ്പാക്കിയത് ഏകപക്ഷീയമായും, ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടന (ചുരുക്കത്തിൽ, 'ഭരണഘടന') 14 ാം അനുച്ഛേദത്തിന്റെ ലംഘനവുമാണെന്ന് ഡിവിഷൻ ബെഞ്ച് നിലപാടെടുത്തു. ചാരായ തൊഴിലാളികളുടെ തൊഴിൽ നഷ്ടപ്പെടുന്നതിന്റെ ഫലമായി ഉപജീവനമാർഗ്ഗം നഷ്ടപ്പെടും എന്ന വിഷയമായതിനാൽ, 07.08.2004 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് ഭരണഘടനയുടെ 21 ാം അനുച്ഛേദത്തിന്റെ കൂടി ലംഘനമാണെന്ന് ഹൈക്കോടതി അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. ഹൈക്കോടതിയുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ, 07.08.2004 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് 20.02.2002 ലെ മുമ്പത്തെ ഉത്തരവ് പരിഷ്കരിക്കുന്നതിന് മാത്രമാണ്,

അത് അസാധുവാക്കുന്നതിനല്ല. മരണമടഞ്ഞ ചാരായ തൊഴിലാളികളുടെ ആശ്രിതരായ മക്കൾക്ക് തൊഴിൽ നൽകുന്നതിനുപുറമെ, തൊഴിൽ നഷ്ടപ്പെട്ട അബ്കാരി തൊഴിലാളികൾക്ക് തൊഴിൽ നൽകുന്നതിന് സർക്കാരിനുള്ള ബാധ്യത, 20.02.2002 ലെ ഉത്തരവ് പ്രകാരം നിലനിന്നുപോകുന്നു. സർക്കാർ സ്വീകരിച്ച പുനരധിവാസം നൽകുക എന്ന നയപരമായ തീരുമാനം സാമൂഹിക ലക്ഷ്യങ്ങൾ നേടുന്നതിനു വേണ്ടിയായിരുന്നു എന്ന് കാണിക്കുവാൻ, നിർദ്ദേശ തത്ത്വങ്ങൾ പ്രധാനമായും ഭരണഘടനയിലെ 38 മുതൽ 43 വരെയുള്ള അനുചരങ്ങൾ ഹൈക്കോടതി ഡിവിഷൻ ബഞ്ച് പരാമർശിച്ചു. 07.08.2004 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് ഏകപക്ഷീയവും യുക്തിരഹിതവുമാണെന്ന് ഉപസംഹരിച്ച്, തൊഴിൽ നഷ്ടപ്പെട്ട ചാരായ തൊഴിലാളികൾക്ക് കോർപ്പറേഷനിൽ തൊഴിൽ നൽകാൻ നിർദ്ദേശിച്ച പാണ്ഡിത്യമുള്ള സിംഗിൾ ജഡ്ജിയുടെ വിധിന്യായം ഡിവിഷൻ ബഞ്ച് ശരിവച്ചു.

8. 20.02.2002 ലെ മുമ്പത്തെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് പരിഷ്കരിക്കുന്ന 07.08.2004 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് പരമമായ പൊതുതാല്പര്യം കണക്കിലെടുത്താണെന്ന് സംസ്ഥാനത്തിനു വേണ്ടി ഈ കോടതി മുമ്പാകെ വാദിച്ചു. തൊഴിൽ നഷ്ടപ്പെട്ട അബ്കാരി തൊഴിലാളികൾക്ക് കോർപ്പറേഷനിൽ തൊഴിൽ നൽകാനുള്ള തീരുമാനം നടപ്പാക്കുന്നത് സർക്കാരിന് വളരെയേറെ പ്രയാസകരമായിത്തീർന്നു. 2002 ലെ ദിവസവേതന തൊഴിലാളികൾക്ക് ലഭ്യമായ ഒഴിവുകളുടെ എണ്ണം 51 മാത്രമായിരുന്നു. ബന്ധപ്പെട്ടവരുമായി വിശദമായ ചർച്ചയ്ക്ക് ശേഷം, 20.02.2002 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് പരിഷ്കരിക്കാനും, ചാരായ നിരോധനത്തെ തുടർന്ന് പിരിച്ചുവിട്ട, മരണമടഞ്ഞ അബ്കാരി തൊഴിലാളികളുടെ ആശ്രിതരായ മക്കൾക്ക് മാത്രം തൊഴിൽ നൽകാനും തീരുമാനിച്ചു. പിരിച്ചുവിട്ട അബ്കാരി തൊഴിലാളികൾക്ക് പൊതു തൊഴിൽ അവകാശപ്പെടാൻ നിക്ഷിപ്ത അവകാശമില്ലെന്നാണ് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പക്ഷം. 20.02.2002 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് പരിഷ്കരിക്കുക/ മാറ്റുക എന്നത് പരമമായ പൊതുതാല്പര്യാർത്ഥമായിരുന്നതിനാൽ, എതിർ കക്ഷികൾക്ക് തങ്ങൾക്ക് ന്യായമായ പ്രതീക്ഷയുണ്ടെന്ന് അവകാശപ്പെടാൻ കഴിയില്ല. 20.02.2002 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് പരിഷ്കരിക്കാനുള്ള തീരുമാനം സംസ്ഥാനത്തിന്റെ നയപരമായ തീരുമാനത്തിന് അനുസൃതമാണെന്നും, അതിൽ സാധാരണയായി ഇടപെടാൻ പാടില്ലെന്നും സംസ്ഥാനത്തിനു വേണ്ടി സമർപ്പിക്കപ്പെട്ടു. പിരിച്ചുവിട്ട തൊഴിലാളികളുടെ തൊഴിൽ

നഷ്ടപ്പെട്ടത് 20 വർഷത്തിലേറെ മുമ്പാണെന്നും എതിർകക്ഷികൾക്ക് ഇപ്പോൾ തൊഴിൽ അവകാശപ്പെടാൻ കഴിയില്ലെന്നും സർക്കാരിനായുള്ള മുതിർന്ന അഭിഭാഷകൻ സമർപ്പിച്ചു. ചാരായ നിരോധനം മൂലം ഉപജീവനമാർഗം നഷ്ടപ്പെട്ട എതിർകക്ഷികൾക്ക് 1996 ൽ തന്നെ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭിച്ചുവെന്നും, ജോലി നഷ്ടപ്പെട്ട് 23 വർഷത്തിനു ശേഷവും അവർ തൊഴിലില്ലാത്തവരാണെന്ന് കരുതാനാവില്ലെന്നും അദ്ദേഹം പറഞ്ഞു. 51 ഒഴിവുകളിലേക്ക് 12,500 പേരെ ഉൾക്കൊള്ളിക്കുവാൻ അനുയോജ്യമായ മാനദണ്ഡങ്ങൾ നിശ്ചയിക്കുന്നത് സർക്കാരിനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഒരു വെല്ലുവിളിയായിരുന്നു. 20.02.2002 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് നടപ്പാക്കുന്ന നടപടിക്രമങ്ങൾ വിശദീകരിക്കുന്നതിനായി 22.10.2003 ന് മുഖ്യമന്ത്രി ഒരു യോഗം ചേർന്നു. 38 വയസ്സ് പൂർത്തിയാകാത്ത മരണപ്പെട്ട പിരിച്ചുവിട്ട തൊഴിലാളികളുടെ ആശ്രിതരായ മക്കൾക്ക് മാത്രമേ കോർപ്പറേഷനിൽ നിയമനത്തിനുള്ള അർഹതയുള്ളൂ എന്ന് യോഗത്തിൽ തീരുമാനിച്ചു. അത്തരക്കാരുടെ ഒരു പട്ടിക തയ്യാറാക്കി മൊത്തം 265 പേരെ പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി, അവർക്കെല്ലാം നിയമനം നൽകി. 07.08.2004 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവിന് അനുസൃതമായാണ് ഈ നിയമനങ്ങൾ നടത്തിയത്. കോർപ്പറേഷനിലെ എല്ലാ തസ്തികകളിലേക്കും നിയമനം നടത്തുന്നത് കേരള സ്റ്റേറ്റ് പബ്ലിക് സർവീസ് കമ്മീഷൻ വഴിയാണെന്ന് കോർപ്പറേഷൻ വാദിച്ചു. പിരിച്ചുവിട്ട അബ്കാരി തൊഴിലാളികൾക്ക് തൊഴിൽ നൽകുന്നത് അർഹതയുള്ള മറ്റ് ഉദ്യോഗാർത്ഥികൾക്ക് ദോഷകരമാണെന്നും അവർക്ക് നിയമനത്തിനുള്ള അവസരം നഷ്ടപ്പെടുമെന്നും കോർപ്പറേഷന്റെ പണ്ഡിതനായ മുതിർന്ന അഭിഭാഷകൻ സമർപ്പിച്ചു.

9. 20.02.2002 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് പരിഷ്കരിക്കാനുള്ള തീരുമാനം ഏകപക്ഷീയവും യുക്തിരഹിതവുമാണെന്ന് വാദിച്ചുകൊണ്ട് എതിർകക്ഷികൾക്ക് വേണ്ടി ഹാജരായ പണ്ഡിതനായ അഭിഭാഷകൻ ഹൈക്കോടതിയുടെ വിധിയെ ന്യായീകരിച്ചു. കോർപ്പറേഷനിൽ ദൈനംദിന വേതന ഒഴിവുകളിൽ 25% ത്തിലേക്ക് പിരിച്ചുവിട്ട അബ്കാരി തൊഴിലാളികളെ പരിഗണിക്കുമെന്ന് 2002-ൽ സർക്കാർ നൽകിയ ഉറപ്പ് നിക്ഷിപ്ത അവകാശം സൃഷ്ടിച്ചുവെന്ന് അവർ സമർപ്പിച്ചു. ഭരണകൂടം നീതിപൂർവ്വം പ്രവർത്തിക്കുമെന്ന് കരുതുന്നതിൽ എതിർകക്ഷികൾക്ക് ന്യായമായ പ്രതീക്ഷയുണ്ടെന്ന് അവർ വാദിച്ചു. മരണ മടഞ്ഞ അബ്കാരി തൊഴിലാളികളുടെ ആശ്രിതരായ പുത്രന്മാർക്ക് മാത്രം തൊഴിൽ

നൽകുന്നത് പിരിച്ചുവിട്ട തൊഴിലാളികൾക്ക് ആത്മഹത്യ ചെയ്യാനുള്ള ക്ഷണമാണെന്ന് ചില എതിർകക്ഷികൾക്ക് വേണ്ടി വാദിച്ചു. 07.08.2004 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവിന്റെ കൃത്യതയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയം അന്തിമമായിട്ടുണ്ട് എന്ന് സമർപ്പിക്കാൻ ഹൈക്കോടതിയുടെ റിട്ട് പെറ്റീഷൻ (സിവിൽ) നമ്പർ 26878/2007 ലെ വിധിന്യായത്തെയാണ് എതിർകക്ഷികളുടെ പണ്ഡിതനായ അഭിഭാഷകൻ ആശ്രയിച്ചത്. വ്യവഹാരത്തിനായി നീണ്ടതും നിരവധിയുമായ വർഷങ്ങൾ ചെലവഴിച്ചുവെന്നും പിരിച്ചുവിട്ട അബ്കാരി തൊഴിലാളികളിൽ ഭൂരിപക്ഷവും ഇപ്പോഴും തൊഴിൽരഹിതരാണെന്നും എതിർകക്ഷികൾക്ക് വേണ്ടി വാദിച്ചു. അവർക്ക് വീണ്ടും തൊഴിൽ നൽകാൻ കഴിയുന്നില്ലെങ്കിൽ, കുറഞ്ഞത് സാമ്പത്തിക നഷ്ടപരിഹാരമെങ്കിലും നൽകണമെന്ന് അവർ സമർപ്പിച്ചു.

10. ഈ അപ്പീലുകളിൽ നമ്മുടെ പരിഗണയ്ക്കായി ഉയർന്നു വരുന്ന പോയിന്റുകൾ ഇവയാണ്:

(എ) പിരിച്ചുവിട്ട അബ്കാരി തൊഴിലാളികൾക്ക് 20.02.2002 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് അനുസരിച്ച് പുരയിവാസത്തിനുള്ള നിക്ഷിപ്ത അവകാശം ഉണ്ടായിരുന്നോ എന്ന്.

(ബി) 20.02.2002 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവിൽ വരുത്തിയ പരിഷ്കാരം / മാറ്റം വികലമാകുന്നതിനുള്ള കാരണം അത് അന്യായവും, ഏകപക്ഷീയവും, യുക്തിരഹിതവും ആയതിനാലാണോ.

(സി) എതിർകക്ഷികളുടെ നിയമാനുസൃതമായ പ്രതീക്ഷയുടെ വ്യാപ്തി.

(ഡി) എതിർകക്ഷികൾക്ക് ചാരായ നിരോധനം മൂലം ജോലി നഷ്ടപ്പെട്ട് 23 വർഷങ്ങൾക്ക് ശേഷം എന്തെങ്കിലും പരിഹാരം ലഭിക്കാൻ അവകാശമുണ്ടോ.

A. നിക്ഷിപ്ത തൊഴിൽ അവകാശം

11. 1996-ൽ സംസ്ഥാനത്ത് ചാരായം നിരോധിച്ചതിനാൽ നിരവധി അബ്കാരി തൊഴിലാളികൾക്ക് ഉപജീവനമാർഗ്ഗം നഷ്ടപ്പെട്ടുവെന്നതിൽ തർക്കമില്ല. അവർക്ക് നൽകിയ സാമ്പത്തിക നഷ്ടപരിഹാരത്തിൽ അതൃപ്തരായ അവർ കോർപ്പറേഷനിൽ തൊഴിൽ ആവശ്യപ്പെട്ടു. പ്രക്ഷോഭം അക്രമാസക്തമാവുകയും ക്രമസമാധാന പ്രശ്നത്തിന് അടിയന്തിര

പരിഹാരം കണ്ടെത്തുകയും വേണ്ടി വന്നതോടെ, കോർപ്പറേഷനിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ദൈനംദിന വേതന ഒഴിവുകളിൽ 25% ത്തിൽ പിരിച്ചുവിട്ട അബ്കാരി തൊഴിലാളികളെ ക്രമീകരിച്ച്, അവർക്ക് തൊഴിൽ നൽകുന്നതിന് സർക്കാർ തീരുമാനമെടുത്തു. പിരിച്ചുവിട്ട എല്ലാ അബ്കാരി തൊഴിലാളികൾക്കും വീണ്ടും ജോലി നൽകുമെന്ന് ഒരു ഉറപ്പും നൽകിയിട്ടില്ല. പിരിച്ചുവിട്ട അബ്കാരി തൊഴിലാളികൾക്കായി ഭാവിയിൽ ഉണ്ടാകാനിടയുള്ള ദിവസവേതന ഒഴിവുകളുടെ 25% നീക്കിവയ്ക്കാമെന്നാണ് സർക്കാർ നൽകിയ ഉറപ്പ്. കോർപ്പറേഷനിലെ ചില്ലറ വില്പനശാലകളിൽ തൊഴിൽ അവകാശപ്പെടുവാൻ എല്ലാ അബ്കാരി തൊഴിലാളികൾക്കും നിക്ഷിപ്ത അവകാശമുണ്ടെന്ന് പറയാനാവില്ല. 20.02.2002 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് പ്രകാരം നിക്ഷിപ്ത അവകാശം സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുവെന്നും അത് അനിഷേധ്യവുമാണെന്നുമുള്ള എതിർകക്ഷികളുടെ സമർപ്പണത്തോട് ഞങ്ങൾ യോജിക്കുന്നില്ല. പിരിച്ചുവിട്ട എല്ലാ തൊഴിലാളികൾക്കും വീണ്ടും തൊഴിൽ നൽകുമെന്നും യാതൊരു വ്യക്തമായ വാഗ്ദാനവും ഇല്ല.

12. കോർപ്പറേഷനിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ദിവസ വേതന ഒഴിവുകളിൽ 25% ത്തിലേക്ക് അബ്കാരി തൊഴിലാളികളെ പരിഗണിക്കും എന്ന് അവർക്ക് നൽകിയ ഉറപ്പ് ഭരണപരമായ ആവശ്യകതകൾ കാരണം മാറ്റം വരുത്തേണ്ടി വന്നു എന്നാണ് സർക്കാർ പക്ഷം. പിരിച്ചുവിട്ട അബ്കാരി തൊഴിലാളികൾക്ക് തൊഴിൽ നൽകാനുള്ള തീരുമാനം നടപ്പാക്കുന്നത് സാധ്യമല്ല, കാരണം 2002 ന് ശേഷം ദിവസ വേതന ജോലിക്കാരുടെ ഒഴിവുകളുടെ എണ്ണം വളരെ കുറവാണ്, അതേസമയം ഉൾക്കൊള്ളിക്കേണ്ടതായ അബ്കാരി തൊഴിലാളികളുടെ എണ്ണം വളരെ കൂടുതലാണ്. 20.02.2002 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് നടപ്പാക്കുന്നതിൽ സർക്കാർ നേരിടുന്ന ബുദ്ധിമുട്ടുകൾ കണക്കിലെടുത്ത്, 07.08.2004 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് പ്രകാരം നയപരമായ തീരുമാനം പരിഷ്കരിക്കുന്നത് ഉചിതമാണെന്ന് സർക്കാർ കണ്ടെത്തി. പിരിച്ചുവിട്ട നിരവധി അബ്കാരി തൊഴിലാളികൾ 1996 ന് ശേഷം മരണപ്പെട്ടുവെന്നത് സർക്കാരിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടു. അവരുടെ കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഉടൻടി സഹായം നൽകേണ്ടതുണ്ട്. അടിയന്തിര ആവശ്യമുള്ള കുടുംബങ്ങൾക്ക് മുൻഗണന നൽകുന്നതിന്, 1996 ന് ശേഷം മരണമടഞ്ഞ അബ്കാരി തൊഴിലാളികളുടെ ആശ്രിതരായ മക്കൾക്ക് കോർപ്പറേഷനിലെ 25% ദിവസ വേതന ഒഴിവുകളിലേക്ക് തൊഴിൽ നൽകുമെന്ന് സർക്കാർ

തീരുമാനിച്ചു. പൊതുതാൽപര്യം കണക്കിലെടുത്തുള്ള തീരുമാനമായതിനാൽ അതിനെ ഏകപക്ഷീയമെന്നും യുക്തിരഹിതം എന്നും വിളിക്കാൻ കഴിയില്ല. 20.02.2002 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവിൽ മാറ്റം വരുത്തുന്നതിനായി സർക്കാർ പ്രസക്തമായ പരിഗണനകൾ കണക്കിലെടുത്തു.

B. നിയമാനുസൃതമായ പ്രതീക്ഷ.

സർക്കാർ അതിന്റെ വാഗ്ദാനത്തിന് വിധേയമായിരുന്നുവെന്നും അതിൽ നിന്ന് ഒഴിഞ്ഞ് മാറാൻ കഴിയില്ലെന്നുമായിരുന്നു എതിർകക്ഷികൾക്ക് വേണ്ടിയുള്ള പ്രധാന വാദം. പിൻവലിക്കുകയായിരുന്ന 20.02.2002 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവിൽ നിന്ന് ഉരുത്തിരിഞ്ഞ തുടർച്ചയായ തൊഴിൽ ലഭിക്കുമെന്ന ന്യായമായ പ്രതീക്ഷ അവർക്കുണ്ടായിരുന്നു. വാഗ്ദാനം ചെയ്ത ആനുകൂല്യം എടുത്തുകൊള്ളുന്നതിന് മുമ്പ് അവർക്ക് അവസരം നൽകിയിട്ടില്ലെന്നും എതിർകക്ഷികൾക്ക് വേണ്ടി സമർപ്പിച്ചു. എതിർകക്ഷികളുടെ ഈ വാദം വിലയിരുത്താൻ, നിയമാനുസൃതമായ പ്രതീക്ഷയുടെ ആശയം മനസ്സിലാക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണ്.

14. യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ v. ഹിന്ദുസ്ഥാൻ ഡെവലപ്പ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷനും മറ്റുള്ളവരും² എന്ന കേസിൽ നിയമാനുസൃതമായ പ്രതീക്ഷയുടെ തത്ത്വം ഈ കോടതി അംഗീകരിച്ചു. ഒരു അധികാരി നൽകിയ വാഗ്ദാനം വ്യക്തവും, സ്പഷ്ടവും, ദ്വയാർത്ഥമില്ലാത്തതുമാണെങ്കിൽ, ആ അധികാരി ആ വാഗ്ദാനത്തിന് എതിരായി പ്രവർത്തിക്കരുതെന്ന് ഒരു വ്യക്തിക്ക് അവകാശപ്പെടാം.

15. പഞ്ചാബ് കമ്മ്യൂണിക്കേഷൻസ് ലിമിറ്റഡ് v. ഇന്ത്യൻ യൂണിയനും മറ്റുള്ളവരും³ എന്ന കേസിൽ നിയമാനുസൃതമായ പ്രതീക്ഷയെക്കുറിച്ച് സ്പഷ്ടമായി വിശദീകരിക്കുന്നു. കൗൺസിൽ ഓഫ് സിവിൽ സർവ്വീസ് യൂണിയൻസും മറ്റുള്ളവരും v. സിവിൽ സർവ്വീസ് മന്ത്രി⁴ എന്ന കേസിൽ വിധിന്യായത്തിൽ ലോർഡ് ഡിപ്ലോക്കിന്റെ നിരീക്ഷണത്തെ അവലംബിച്ച് നിയമാനുസൃതമായ പ്രതീക്ഷ ഉണ്ടാകുന്നതിനായി ഭരണാധികാരിയുടെ തീരുമാനങ്ങൾ ഒരു വ്യക്തിയുടെ ഏതെങ്കിലും ആനുകൂല്യങ്ങളോ നേട്ടങ്ങളോ താഴെ പറയുന്ന പോലെ നഷ്ടപ്പെടുന്ന രീതിയിൽ ബാധിക്കണം,

(i) മുൻകാലങ്ങളിൽ, തീരുമാനമെടുക്കുന്നയാൾ, ആസ്വദിക്കാൻ അനുവദിച്ചിരുന്നതും, മാത്രമല്ല അത് പിൻവലിക്കുന്നതിനുള്ള ചില യുക്തിസഹമായ കാരണങ്ങൾ അവനുമായി ആശയവിനിമയം നടത്തി അതിന്മേൽ അവന്റെ അഭിപ്രായം നൽകാൻ അവസരം നൽകുന്നതുവരെ തുടരാൻ അനുവദിക്കുമെന്ന് അയാൾക്ക് നിയമപരമായി പ്രതീക്ഷിക്കാം; അതല്ലെങ്കിൽ

(ii) അവരെ പിൻവലിക്കരുതെന്ന് വാദിക്കുന്നതിനുള്ള കാരണങ്ങൾ മുന്നോട്ട് വയ്ക്കാൻ ആദ്യം അവസരം നൽകാതെ അവരെ പിൻവലിക്കില്ല എന്ന് തീരുമാനമെടുക്കുന്നയാളിൽ നിന്ന് അദ്ദേഹത്തിന് ഉറപ്പ് ലഭിച്ചു. തീരുമാനം എടുക്കുന്നതിന് മുമ്പ് ന്യായവിചാരണ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റ് ഉചിതമായ നടപടിക്രമങ്ങൾ അനിവാര്യമാണ് എന്നാണ് നിയമാനുസൃതമായ പ്രതീക്ഷയുടെ നടപടിക്രമത്തിന്റെ ഭാഗം എന്ന് റാവു, ജെ. ഈ കേസിൽ നിരീക്ഷിച്ചു. സാരമായ രീതിയിലുള്ള ഒരു ആനുകൂല്യം അനുവദിക്കപ്പെടും എന്ന് പ്രസ്താവന ഉണ്ടെങ്കിൽ അല്ലെങ്കിൽ വ്യക്തി ഇതിനകം തന്നെ ആനുകൂല്യം സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ, അത് കാര്യമായ വ്യത്യാസമുണ്ടാകാതെ തുടരും, അല്ലെങ്കിൽ അത് നടപ്പിലാക്കാം എന്നതാണ് ഈ തത്ത്വത്തിന്റെ സാരമായ ഭാഗം.

16. രാം പർവേശ് സിങ് v. ബീഹാർ സ്റ്റേറ്റ്⁵ എന്ന കേസിൽ ആർ.വി.രവീന്ദ്രൻ, ജെ. പറയുന്നത് നിയമാനുസൃതമായ പ്രതീക്ഷ നിയമപരമായ അവകാശമല്ലെന്നാണ്. ഒരു അവകാശമല്ലാത്തതിനാൽ അത് നടപ്പിലാക്കാൻ കഴിയില്ല. പ്രതീക്ഷിക്കുന്നയാൾക്ക് ലഭ്യമായ അവകാശങ്ങൾ:

(a) പ്രതീക്ഷ തകരുന്നതിനു മുമ്പ് കാരണം കാണിക്കാനുള്ള അവസരം; അല്ലെങ്കിൽ

(b) നിരസിക്കാനുള്ള കാരണത്തെക്കുറിച്ച് ഒരു വിശദീകരണം. ഉചിതമായ സാഹചര്യങ്ങളിൽ, വാഗ്ദാനം ചെയ്യപ്പെട്ട നടപടി ക്രമങ്ങൾ അല്ലെങ്കിൽ സ്ഥാപിത നടപടി ക്രമങ്ങൾ പിന്തുടരാൻ അധികാരികളോട് ആവശ്യപ്പെടുന്ന ഒരു നിർദ്ദേശം കോടതികൾ നൽകിയേക്കാം.

മുഖ്യമായ നിയമാനുസൃത പ്രതീക്ഷ

17. ഒരു വ്യക്തി ആസ്വദിച്ചുവരുന്ന ഒരു പ്രതീക്ഷ, തുല്യമായ നയത്തിന്റേയോ നിയമത്തിന്റേയോ ചില പരിഗണനകൾ നിലനിൽക്കുന്നതിനാൽ നിയമാനുസൃതമാകുന്നുവെന്ന് കാണണമെന്നില്ല⁶. ഭരണകൂടങ്ങളുടെ രാഷ്ട്രീയ പ്രകൃതത്തിലുള്ള മാറ്റങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള മാറ്റുന്ന സാഹചര്യങ്ങളിൽ ഭരണപരമായ നയങ്ങൾ മാറിയേക്കാം. അത്തരം മാറ്റങ്ങൾ വരുത്താനുള്ള സ്വാതന്ത്ര്യം നമ്മുടെ ഭരണഘടനാപരമായ ഭരണകൂടത്തിൽ അന്തർലീനമായ ഒന്നാണ്⁷.

18. പരമമായ പൊതുതാൽപര്യം കണക്കിലെടുത്ത് നയം മാറ്റാനുള്ള, തീരുമാനമെടുക്കുന്നവരുടെ സ്വാതന്ത്ര്യം, മുഖ്യമായ നിയമാനുസൃത പ്രതീക്ഷയുടെ തത്ത്വം പ്രയോഗിച്ചുകൊണ്ട് തടസ്സപ്പെടുത്താനാവില്ല⁸. ഏകപക്ഷീയമോ യുക്തിരഹിതമോ ആയ രീതിയിൽ സർക്കാർ പ്രവർത്തിക്കാത്ത കാലം വരെ, ഒരു വ്യക്തിയുടെയോ ഒരു കൂട്ടം വ്യക്തികളുടെയോ നിയമാനുസൃതമായ പ്രതീക്ഷയുടെ പരാജയത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, നയം മാറ്റത്തിനെതിരെ ജുഡീഷ്യൽ അവലോകനത്തിലൂടെയുള്ള ഇടപെടൽ ആവശ്യപ്പെടുന്നില്ല.

19. ദിവസ വേതന തൊഴിലുകളിലെ ഭാവി ഒഴിവുകളിൽ നിയമനത്തിനായി പരിഗണിക്കും എന്ന് എതിർകക്ഷികൾക്കു നൽകുന്ന ഉറപ്പ്, എതിർകക്ഷികളുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ നിയമാനുസൃതമായ പ്രതീക്ഷയ്ക്ക് കാരണമാകുന്നു. അവർക്കു നൽകിയ വാഗ്ദാനത്തിൽ നിന്ന് ഒഴിഞ്ഞുമാറാൻ സർക്കാരിന് സാധ്യമായ ഒരു കാരണവുമില്ലെന്ന് എതിർകക്ഷികൾ വാദിച്ചു. 20.02.2002 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് നടപ്പിലാക്കുന്നതിലെ ബുദ്ധിമുട്ട് കാരണമാണ് നയത്തിൽ മാറ്റം വരുത്തിയതെന്ന് സംസ്ഥാന സർക്കാർ നൽകിയ വിശദീകരണവുമായി ഞങ്ങൾ യോജിക്കുന്നു. സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ വിവേചനാധികാരത്തിന് ഉചിതമായ പരിഗണന നൽകേണ്ടതുണ്ട്. നയം മാറ്റാനുള്ള സർക്കാരിന്റെ തീരുമാനം പിരിച്ചുവിട്ട അബ്കാരി തൊഴിലാളികളുടെയും തൊഴിലില്ലാത്ത അനേകം യുവാക്കളുടെയും താൽപര്യങ്ങൾ സമ്മതിക്കുന്നതിനായതുകൊണ്ട്, 07.08.2004 ന് എടുത്ത തീരുമാനം പൊതുതാൽപര്യത്തിന് വിരുദ്ധമാണെന്ന് പറയാനാവില്ല. നയപരമായ മാറ്റത്തിന്

കാരണമായ പരമമായ പൊതുതാൽപര്യ സമ്മർദ്ദത്തിന്, നിയമാനുസൃതമായ പ്രതീക്ഷയെക്കുറിച്ചുള്ള എതിർകക്ഷികളുടെ അവകാശവാദം പരിഗണിക്കുമ്പോഴും ആവശ്യമായ മുൻകൂക്കം നൽകേണ്ടതാണെന്ന് ഞങ്ങൾക്ക് ബോധ്യമുണ്ട്. കോർപ്പറേഷനിലെ ദിവസവേതന തൊഴിലാളികൾക്കുള്ള ഭാവിയിലെ 25% ഒഴിവുകളിലേക്ക് പരിഗണിക്കാനുള്ള എതിർകക്ഷികളുടെ പ്രതീക്ഷ നിയമാനുസൃതമല്ലെന്നാണ് ഞങ്ങളുടെ നിലപാട്.

നടപടി സംബന്ധിച്ച നിയമാനുസൃതമായ പ്രതീക്ഷ

20. അവർക്ക് നൽകിയ പുനരധിവാസ ഉറപ്പ് പിൻവലിക്കുന്നതിന് മുമ്പ് അവർക്ക് ഒരു അവസരം ലഭിക്കാൻ അവകാശമുണ്ട് എന്നുള്ള എതിർകക്ഷികളുടെ മറ്റൊരു വാദമാണ് ഹൈക്കോടതി ഹിതകരമായി കണ്ടെത്തിയത്. നൽകിയ വാഗ്ദാനം മാറ്റുന്നതിനു മുമ്പ് പിരിച്ചുവിട്ട ഓരോ അബ്കാരി തൊഴിലാളികൾക്കും അവസരം നൽകിയില്ല എന്നതിൽ തർക്കമില്ല. എന്നിരുന്നാലും, 07.08.2004 ലെ സർക്കാർ ഉത്തരവ് പാസാക്കുന്നതിനു മുമ്പ് പിരിച്ചുവിട്ട അബ്കാരി തൊഴിലാളികളുമായി അവരുടെ പ്രതിനിധികളിലൂടെ ആലോചിച്ചതായി സർക്കാർ വാദിച്ചു. ധാരാളം വ്യക്തികൾക്ക് ഒരു ഉറപ്പ് നൽകുന്ന പോളിസിയിൽ മാറ്റം വരുത്തുന്നതിനു മുമ്പ് നൽകേണ്ട അവസരത്തിന്റെ ആവശ്യകത പരിശോധിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

21. മുൻകാല രീതിയായ, വാദം കേൾക്കാനുള്ള അവസരം നൽകാതെ ഒരു ഭരണാധികാരി വാഗ്ദാന ലംഘനം നടത്തിയതായി പരാതിപ്പെട്ടാൽ, നിയമാനുസൃതമായ പ്രതീക്ഷയുടെ അവകാശവാദം ഉയർത്താൻ കഴിയും. മറ്റൊരു വിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ, ആനുകൂല്യം പിൻവലിക്കുന്നതിനു മുമ്പ് ഒരു അവസരം നൽകുന്ന നയമോ രീതിയോ ആണെങ്കിൽ, അത്തരമൊരു സമ്പ്രദായം പാലിക്കാത്തത് ഒരു വ്യക്തിയുടെ അല്ലെങ്കിൽ ഒരു കൂട്ടം വ്യക്തികളുടെ ന്യായമായ പ്രതീക്ഷയെ പരാജയപ്പെടുത്തുന്നതിന് കാരണമാകും. അറ്റോർണി ജനറൽ ഓഫ് ഹോങ്കോങ്ങ് v. NgYuen Shiu⁹ എന്ന കേസിൽ ഒരു നിയമവിരുദ്ധ കടിയേറ്റക്കാരന്റെ വാദം കേൾക്കാനുള്ള നിയമാനുസൃത പ്രതീക്ഷയുടെ അവകാശവാദം സംബന്ധിച്ചുള്ള തർക്കത്തെക്കുറിച്ച് പ്രിവി കൗൺസിൽ പ്രതിപാദിക്കുന്നു. ആ കേസിലെ

പ്രതി നിയമവിരുദ്ധമായി ഹോങ്കോങ്ങിൽ പ്രവേശിക്കുകയും, കണ്ടുപിടിക്കപ്പെടാതെ വളരെക്കാലം അവിടെ തുടരുകയും ചെയ്തു. അയാൾ നിരവധി തൊഴിലാളികൾ ജോലി ചെയ്യുന്ന ഒരു ഫാക്ടറിയുടെ ഭാഗികമായ ഉടമസ്ഥനാവുകയും ചെയ്തു. ഇമിഗ്രേഷൻ നയത്തിൽ മാറ്റം പ്രഖ്യാപിച്ചതുപ്രകാരം അനധികൃത കുടിയേറ്റക്കാരെ നിശ്ചിത രീതിയിൽ അഭിമുഖം നടത്തും, പക്ഷേ അവരെ ഹോങ്കോങ്ങിൽ നിന്ന് നീക്കം ചെയ്യില്ലെന്ന് ഒരു ഉറപ്പുമില്ല. പ്രതി അഭിമുഖത്തിനായി ഇമിഗ്രേഷൻ അധികാരിയെ സമീപിച്ചു, അഭിമുഖത്തിന് ശേഷം ഇമിഗ്രേഷൻ ഡയറക്ടറുടെ നീക്കം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഉത്തരവ് ലഭിക്കുന്നതുവരെ അദ്ദേഹത്തെ തടഞ്ഞുവെച്ചു. ഡയറക്ടറുടെ മുമ്പാകെ കേസിന്റെ സാഹചര്യങ്ങൾ വിശദീകരിക്കാൻ അവസരം ലഭിക്കുന്നതുവരെ ഹോങ്കോങ്ങിലെ അപ്പീൽ കോടതി പ്രതിക്ക് നിരോധന ഉത്തരവ് നൽകി. ഹോങ്കോങ്ങിലെ അറ്റോർണി ജനറൽ സമർപ്പിച്ച അപ്പീൽ പ്രിവി കൗൺസിൽ തള്ളി. അപ്പീലിൽ പ്രതി ഉന്നയിച്ച ഒരേയൊരു ചോദ്യം, അദ്ദേഹത്തിനെതിരെ നീക്കം ചെയ്യാൻ ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് പൊതുനിയമത്തിനു കീഴിൽ ന്യായമായ അന്വേഷണം നടത്താൻ അദ്ദേഹത്തിന് അർഹതയുണ്ടോ എന്നതാണ്. സ്വാഭാവിക നീതി തത്വങ്ങളുടെ ലംഘനത്തെക്കുറിച്ച് ഒരു അഭിപ്രായവും പ്രകടിപ്പിക്കാതെ, കേസിന്റെ പ്രത്യേക വസ്തുതകളിലുള്ള വാദം കേൾക്കാനുള്ള പ്രതിയുടെ അവകാശം, പരിഗണിച്ചു. നീക്കം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള ഒരു ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിനുമുമ്പ് വാദം കേൾക്കാനുള്ള ഒരു അവസരം ലഭിക്കുന്നതിന് പ്രതിക്ക് 'നിയമാനുസൃതമായ പ്രതീക്ഷ'യുണ്ടെന്ന് അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

22. 'നിയമാനുസൃതമായ പ്രതീക്ഷ' പരാജയപ്പെടുത്തുന്നതിന് കാരണമാകുന്ന ഒരു വാദാനം പിൻവലിക്കുന്നതിന് മുമ്പ് നൽകപ്പെടാത്ത അവസരവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് അവകാശവാദം ഉന്നയിക്കാവുന്ന സാഹചര്യമുണ്ടാകാമെന്ന് തെളിയിക്കാൻ വേണ്ടിയാണ് ഞങ്ങൾ മേൽപ്പറഞ്ഞ വിധിന്യായം പരാമർശിച്ചത്.

23. ഒരു വാദാനം നൽകുകയും അത് ബാധിക്കുന്ന വ്യക്തിക്ക് അവസരം നൽകാതെ അത് പിൻവലിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന കേസുകൾക്ക് നടപടി സംബന്ധിച്ച നിയമാനുസൃത പ്രതീക്ഷയുടെ തത്വം ബാധകമാണ്. ഭരണപരമായ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ന്യായബോധത്തിന്റെ ആസന്നമായ ആവശ്യകത, മുൻകാല ആനുകൂല്യങ്ങൾ നഷ്ടപ്പെടുന്ന

വ്യക്തിക്ക്, അവസരം നൽകുക എന്നതാണ്. ഞങ്ങളുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ മേൽപ്പറഞ്ഞ നിയമത്തിന് ഒരു വ്യത്യസ്തതയുണ്ട്. ധാരാളം ആളുകൾക്ക് ആനുകൂല്യം നൽകുന്ന ഒരു നയത്തിന് സർക്കാർ പ്രഖ്യാപനം നടത്തുകയും, പക്ഷേ പിന്നീട് പരമമായ പൊതുതാല്പര്യം കണക്കിലെടുത്ത്, നേരത്തെ പ്രഖ്യാപിച്ച ആനുകൂല്യങ്ങൾ പിൻവലിക്കുകയുമാണെങ്കിൽ, അത്രയും പേർക്ക് വ്യക്തിഗത അവസരം നൽകുന്നത് പ്രായോഗികമല്ല. മറ്റൊരു വിധത്തിൽ പറഞ്ഞാൽ ഓരോ വ്യക്തിക്കും തന്റെ കേസിന്റെ സാഹചര്യങ്ങൾ വിശദീകരിക്കാനുള്ള അവസരം നൽകേണ്ടതില്ല. നിയമാനുസൃതമായ പ്രതീക്ഷയെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള താല്പര്യം ഉൾപ്പെടുന്ന കേസുകളിൽ, തീരുമാനമെടുക്കുന്ന അധികാരിക്ക് ഒരു സമ്പൂർണ്ണ തിരഞ്ഞെടുപ്പ് അനുവദിക്കുകയും, തീരുമാനം ന്യായമായും വസ്തുനിഷ്ഠമായും എടുക്കുകയും ചെയ്താൽ നടപടിക്രമപരമായ ന്യായബോധത്തിന്റെയും സ്വാഭാവിക നീതിയുടെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ കോടതി ഇടപെടില്ലെന്ന നിലപാടാണ് യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ v. ഹിന്ദുസ്ഥാൻ ഡെവലപ്പ്മെന്റ് കോർപ്പറേഷനും മറ്റുള്ളവരും (മുകളിൽ പറഞ്ഞ) എന്ന കേസിൽ എടുത്തിട്ടുള്ളത്.

C. ജുഡീഷ്യൽ അവലോകനവും ആനുപാതികതയും.

24. 07.08.2004 ലെ ഉത്തരവ് പ്രകാരം എതിർകക്ഷികൾക്ക് തൊഴിലിന് പരിഗണിക്കുന്നതിനുള്ള അവസരം നഷ്ടപ്പെടുന്നതിനെ വെല്ലുവിളിച്ചിരിക്കുന്നത്, അത് ഭരണഘടനയുടെ 14, 19, 21-ഉം അനുചരങ്ങൾ ലംഘിക്കുന്നതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ്. കാൺസിൽ ഓഫ് സിവിൽ സർവ്വീസ് യൂണിയൻസും മറ്റുള്ളവരും v. സിവിൽ സർവ്വീസസ് മന്ത്രി¹⁰ എന്ന കേസിൽ Lord Diplock എടുത്ത നിലപാട് പ്രകാരം 'നിയമ വിരുദ്ധത', 'യുക്തിരാഹിത്യം', 'നടപടിക്രമത്തിലെ അനൗചിത്യം' എന്നീ കാരണത്താൽ മാത്രമേ ഒരു അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് നടപടിയിൽ ഇടപെടാൻ പാടുള്ളൂ. 'ആനുപാതികത' ഭാവിയിൽ അവലോകനത്തിന്റെ ഒരു അധിക അടിസ്ഥാനമാകുമെന്ന് അദ്ദേഹം അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. വെഡ്നെസ്ബറിയുടെ തത്വങ്ങൾ പ്രയോഗിക്കുന്നതിലൂടെ ഒരു ഭരണപരമായ തീരുമാനത്തിൽ ഇടപെടുന്നത് ആ തീരുമാനമെടുക്കേണ്ട ചോദ്യത്തിന് മനസ്സ് പ്രയോഗിച്ച വിവേകമുള്ള ഒരു വ്യക്തിക്കും എത്തിച്ചേരാൻ കഴിയാത്തതും - യുക്തിയെ ധിക്കരിക്കുന്നതിലോ

അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട ധാർമ്മിക മാനദണ്ഡങ്ങളിലോ ഉള്ള പ്രകോപനപരമായ തീരുമാനങ്ങളിൽ മാത്രമായി പരിമിതപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു.

25. മനുഷ്യാവകാശങ്ങളും മൗലികസ്വാതന്ത്ര്യങ്ങളും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള യൂറോപ്യൻ കൺവെൻഷൻ, 1950-നു കീഴിൽ വരുന്ന അവകാശങ്ങളുടെ സംരക്ഷണത്തിന് ആനുപാതികതയുടെ തത്ത്വം പ്രയോഗിക്കുന്നതാണ് പരമ്പരാഗതരീതി.

26. ഓം കുമാർ v. യൂണിയൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ എന്ന കേസിൽ ഈ കോടതി താഴെപ്പറയുന്ന പ്രകാരം നിലപാടെടുത്തു: "ആനുപാതികത" എന്നതുകൊണ്ട് ഞങ്ങൾ അർത്ഥമാക്കുന്നത്, മൗലികാവകാശങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുമ്പോൾ തന്നെ, നിയമ നിർമ്മാണത്തിന്റെ അല്ലെങ്കിൽ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ഓർഡറിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം നേടുന്നതിന് നിയമനിർമ്മാണസഭയോ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്ററോ ഉചിതമായതോ കുറഞ്ഞതോ ആയ നിയന്ത്രണപരമായ നടപടികൾ കേസിലനുസരിച്ച് സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്. ഈ തത്ത്വമനുസരിച്ച് 'വ്യക്തികളുടെ അവകാശങ്ങൾ, സ്വാതന്ത്ര്യങ്ങൾ, താൽപര്യങ്ങൾ എന്നിവയിൽ അവയുടെ ഉദ്ദേശ്യം കണക്കിലെടുത്ത്, നിയമസഭയ്ക്കോ അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് ഓർഡറിനോ ഉള്ള പ്രതികൂലഫലങ്ങൾ തമ്മിൽ ഒരു സന്തുലിതാവസ്ഥ' നിയമസഭയും അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് അതോറിറ്റിയും നിലനിർത്തുന്നുണ്ട് എന്ന് കോടതി ഉറപ്പാക്കണം. എന്നിരുന്നാലും നിയമനിർമ്മാണസഭയ്ക്കും അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് അധികാരിയ്ക്കും വിവേചനാധികാരത്തിന്റെ ഒരു മേഖലയോ അല്ലെങ്കിൽ തിരഞ്ഞെടുക്കാനുള്ള നിരവധി അവസരങ്ങളും നൽകുന്നു, എന്നാൽ തിരഞ്ഞെടുത്തവ അവകാശങ്ങളെ അമിതമായി ലംഘിക്കുന്നുണ്ടോ ഇല്ലയോ എന്ന് തീരുമാനിക്കേണ്ടത് കോടതിയാണ്. ആനുപാതികതയുടെ അർത്ഥം അതാണ്.

ഈ കേസിൽ, ഇംഗ്ലണ്ടിലും ഇന്ത്യയിലും ഭരണപരമായ തീരുമാനം അവലോകനം ചെയ്യുന്നതിന് എം.ജഗന്നാഥ റാവു, ജഡ്ജി, ആനുപാതികതയുടെ തത്ത്വങ്ങളുടെ വികസനം പരിശോധിച്ചു. നിരവധി വിധിന്യായങ്ങൾ പരാമർശിച്ചതിൽ, അനുചരദം 19 ഉം 21 ഉം ലംഘിക്കപ്പെട്ടാൽ ഒരു പ്രാഥമിക അവലോകന അധികാരമായാണ് ആനുപാതികത പരിശോധന കോടതി നടത്തുന്നത് എന്ന നിലപാടിൽ എത്തി. ഭരണപരമായ നടപടികൾക്കുള്ള വെല്ലുവിളി അത് വിവേചനപരവും അനുചരദം 14-ന്റെ ലംഘനവുമാണെന്ന

അടിസ്ഥാനത്തിലുള്ളതാണെന്നും, ഒരു തീരുമാനം അവലോകനം ചെയ്യുമ്പോൾ കണ്ടെത്തിയാലും കോടതിയ്ക്ക് ആനുപാതികത പരിശോധന ബാധകമാക്കാം. ഒരു അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് നടപടി ഏകപക്ഷീയവും അതിനാൽ ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടന അനുചരം 14 ന്റെ ലംഘനമാണെന്ന് വെല്ലുവിളിക്കുമ്പോൾ വെഡ്നസ്ബറിയുടെ തത്ത്വങ്ങൾ ആയിരിക്കണം പിന്തുടരേണ്ടത്. അത്തരമൊരു സാഹചര്യത്തിൽ, കോടതി ദ്വിതീയ അവലോകനം നടത്തും.

27. പ്രാഥമിക അവലോകനം നടത്തുമ്പോൾ, നയത്തെ ന്യായീകരിക്കാൻ സംസ്ഥാനത്തോട് ആവശ്യപ്പെടാനും അവകാശവാദികളുടെ മൗലികാവകാശങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കേണ്ട ആസന്നമായ ആവശ്യമുണ്ടായെന്ന് ചോദിക്കാനും കോടതിയ്ക്ക് അർഹതയുണ്ട്. ദ്വിതീയ അവലോകനത്തിൽ, ഭരണനിർവ്വഹണസമിതിയുടെ തീരുമാനത്തോടുള്ള ബഹുമാനം കോടതി കാണിക്കുന്നു.

28. ആനുപാതികതയിൽ "തുല്യത പരിശോധന", "ആവശ്യകത പരിശോധന" എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്നു¹². അമിതവും കഠിനവുമായ ശിക്ഷാനടപടികൾ അല്ലെങ്കിൽ അവകാശങ്ങളുടെയും താല്പര്യങ്ങളുടെയും ലംഘനവും, പ്രസക്തമായ പരിഗണനകളുടെ വ്യക്തമായ അസന്തുലിതാവസ്ഥയും "തുല്യത പരിശോധന" അനുവദിക്കുമ്പോൾ, "ആവശ്യകത പരിശോധന"യ്ക്ക് മനുഷ്യാവകാശ ലംഘനം ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ നിയന്ത്രണമുള്ള ബദലുകളിലൂടെ ആവശ്യമാണ്¹³.

29. താഴെ പറയുന്ന സാഹചര്യങ്ങളിൽ ഒരു അഡ്മിനിസ്ട്രേറ്റീവ് തീരുമാനം ആനുപാതികമാണെന്ന് പറയാം:

- (a) മൗലികാവകാശങ്ങൾ വെട്ടിക്കുറയ്ക്കുന്നതിന് വേണ്ടിയുള്ള തീരുമാനമെടുക്കുന്നതിന്റെ ലക്ഷ്യം പ്രധാനമാണ്;
- (b) ലക്ഷ്യം നേടുന്നതിനായി സ്വീകരിച്ച നടപടികൾക്ക് ലക്ഷ്യവുമായി യുക്തിസഹമായ ബന്ധമുണ്ട്; കൂടാതെ
- (c) വ്യക്തികളുടെ അവകാശങ്ങളെ ദുർബലപ്പെടുത്തുന്ന മാർഗ്ഗങ്ങൾ ആവശ്യത്തിൽ കൂടുതലില്ല.

30. ഈ കേസിൽ, 07.08.2004 ലെ ഉത്തരവ് അനുചരം 14, 19, 21 എന്നിവ ലംഘിക്കുന്നതായി എതിർക്ഷികൾ വെല്ലുവിളിച്ചു. 07.08.2004 ലെ ഉത്തരവ് ഏകപക്ഷീയവും യുക്തിരഹിതവുമായതിനാൽ അത് വികലമാണെന്ന നിലപാട് എതിർക്ഷികളുടെ സമർപ്പണങ്ങൾ അംഗീകരിച്ചു കൊണ്ട് ഹൈക്കോടതി പറഞ്ഞു. എന്നിരുന്നാലും അനുചരം 14, 19, 21 ന്റെയും ലംഘനത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സർക്കാരിന്റെ തീരുമാനം വെല്ലുവിളിച്ചതായതിനാൽ, ആനുപാതികതയുടെ പരിശോധന സർക്കാരിന്റെ ധിക്കാരപരമായ തീരുമാനം അവലോകനം ചെയ്യുന്നതിന് പ്രയോഗിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

31. നേരത്തെ നൽകിയ ഉറപ്പ് സർക്കാർ പരിഷ്കരിച്ചു/ മാറ്റം വരുത്തുക വഴി എതിർക്ഷികളുടെ മൗലികാവകാശങ്ങൾ ലംഘിക്കപ്പെട്ടു എന്നതാണ് അവർ ഉന്നയിച്ച ആദ്യ വാദം. രണ്ടാമതായി എതിർക്ഷികൾക്ക് ജോലി ചെയ്യാനുള്ള അവസരം നഷ്ടപ്പെടുന്നതുവഴി ഭരണഘടനയുടെ 21ാം അനുചരം ലംഘിച്ചുകൊണ്ട് അവരുടെ ജീവിതവും ഉപജീവനവും നഷ്ടപ്പെടുത്തി. തീരുമാനം ഏകപക്ഷീയമാണെന്നും അതിനാൽ ഭരണഘടനയുടെ 14ാം അനുചരത്തിന്റെ ലംഘനമാണെന്നും, കൂടുതലായി സമർപ്പിച്ചു. പിരിച്ചുവിട്ട അബ്കാരി തൊഴിലാളികൾക്ക് ജോലി നൽകാമെന്ന ഉറപ്പ് പരിഷ്കരിക്കുന്നത് ഒഴിവാക്കാനാവില്ല എന്നതായിരുന്നു സർക്കാരിന്റെ വാദം. നയം പരിഷ്കരിക്കാൻ സ്വീകരിച്ച നടപടികളും നയത്തിൽ മാറ്റം വരുത്തിയ ഉദ്ദേശ്യവും തമ്മിൽ യുക്തിസഹമായ ബന്ധമുണ്ടെന്ന് സംസ്ഥാനത്തിനുവേണ്ടി വാദിച്ചു. എതിർക്ഷികളുടെ അവകാശങ്ങൾ ദുർബലപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള മാർഗ്ഗങ്ങൾ അമിതമല്ലെന്ന് സമർപ്പിച്ചുകൊണ്ട് സർക്കാർ തീരുമാനത്തെ ന്യായീകരിച്ചു.

32. കോർപ്പറേഷനിലെ ഒഴിവുകളിലെ ലഭ്യതയുടെ അഭാവത്തിൽ പിരിച്ചുവിട്ട അബ്കാരി തൊഴിലാളികൾക്ക് തൊഴിൽ നൽകാമെന്ന് സർക്കാർ നൽകിയ വാഗ്ദാനം അസാധ്യമായ കാര്യമായി മാറി. പരമമായ പൊതുതാല്പര്യാർത്ഥം സർക്കാർ എടുത്ത തീരുമാനം, പിരിച്ചുവിട്ട അബ്കാരി തൊഴിലാളികളുടെ മത്സര താൽപര്യങ്ങളും കേരള സംസ്ഥാനത്തെ തൊഴിലില്ലാത്ത യുവാക്കളും തമ്മിൽ ഒരു സന്തുലിതാവസ്ഥ നിലനിർത്തുന്നതിനുള്ള നടപടിയായിരുന്നു. നയത്തിലെ മാറ്റം കാരണം എതിർക്ഷികളുടെ മൗലികാവകാശങ്ങളുടെ അപചയം അമിതമാണെന്ന് പറയാനാവില്ല. അതിനാൽ, പിരിച്ചുവിട്ട അബ്കാരി

തൊഴിലാളികൾക്ക് പുനർ തൊഴിൽ നൽകുക എന്ന നയത്തിലെ മാറ്റം അസന്തുലിതമാണെന്ന് പറയാനാവില്ല.

33. റിട്ട് പെറ്റീഷൻ (സി) നം.26878/2007 ൽ, 07.08.2004 ലെ ഉത്തരവ് നിയമവിരുദ്ധമാണെന്ന് കണ്ടെത്തിയതും ഈ വിധി അന്തിമമായിത്തീർന്നുവെന്നതുമായ എതിർകക്ഷികളുടെ വാദങ്ങൾ ഹൈക്കോടതി അനുകൂലമായി കണ്ടെത്തി മരണമടഞ്ഞ പിരിച്ചുവിട്ട തൊഴിലാളികളുടെ ആശ്രിതരായ, 265 ആൺമക്കളുടെ പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടും നിയമനം നടത്താത്തതിൽ ദുരിതമനുഭവിക്കുന്ന അവർ, അവരെ നിയമിക്കാൻ സർക്കാരിനോട് നിർദ്ദേശം ആവശ്യപ്പെട്ട് ഒരു റിട്ട് പെറ്റീഷൻ ഫയൽ ചെയ്തു. പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയ വ്യക്തികളെ ആറ് ആഴ്ചയ്ക്കുള്ളിൽ 07.08.2004 ലെ ഉത്തരവിനനുസൃതമായി നിയമിക്കാൻ ഹൈക്കോടതി സർക്കാരിനോട് നിർദ്ദേശിച്ചു. 20.02.2002 ലെ ഉത്തരവ് മാറ്റം വരുത്തരുതായിരുന്നെന്നു നിരീക്ഷിക്കുകയും, 07.08.2004 ലെ ഉത്തരവ് പുന:പരിശോധിക്കാനും ഹൈക്കോടതി സർക്കാരിനോട് നിർദ്ദേശിച്ചു. മുകളിൽ പറഞ്ഞ റിട്ട് പെറ്റീഷനിലെ ഹൈക്കോടതിയുടെ നിർദ്ദേശം സർക്കാർ പാലിക്കുകയും, മരണമടഞ്ഞ അബ്കാരി തൊഴിലാളികളുടെ ആശ്രിതരായ 265 ആൺമക്കൾക്ക് തൊഴിൽ നൽകി 30.04.2009 ന് സർക്കാർ ഉത്തരവിറക്കി. അതിനാൽ, 07.08.2004 ലെ ഉത്തരവിന്റെ സാധുത റിട്ട് പെറ്റീഷൻ (സി) നം.26878/2007 ൽ അന്തിമമായി തീരുമാനിച്ചുവെന്ന് പറയാനാവില്ല.

34. ഭരണഘടനയുടെ അനുചരം 21 ൽ നൽകിയിട്ടുള്ള നിയമനത്തിനുള്ള അവകാശം എതിർകക്ഷികൾക്ക് ലഭിക്കുകയും അത് ജീവിക്കാനുള്ള അവകാശമായി പങ്കുതന്നു പ്രാപിക്കുകയും ചെയ്തുവെന്ന് ഹൈക്കോടതി രേഖപ്പെടുത്തിയ കണ്ടെത്തലുമായി ഞങ്ങൾ യോജിക്കുന്നില്ല. 20.02.2002 ലെ ഉത്തരവ് അസാധുവാക്കുന്നത് കണക്കിലെടുത്ത്, 20.02.2002 ലെ ഉത്തരവിന്റെ തുടർച്ചയിലാണ് 07.08.2004 ലെ ഉത്തരവ് എന്ന ഹൈക്കോടതിയുടെ അഭിപ്രായത്തെ ഞങ്ങൾ നിരാകരിക്കുന്നു. 20.02.2002 ലെ ഉത്തരവ് പരിഷ്കരിച്ചാണ് 07.08.2004 ലെ ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചത്. മരണമടഞ്ഞ അബ്കാരി തൊഴിലാളികളുടെ ആശ്രിതരായ മക്കൾക്ക് മാത്രം തൊഴിൽ നൽകാനുള്ള പുതിയ തീരുമാനം കണക്കിലെടുത്ത്, രണ്ട് ഉത്തരവുകളുടെയും സൂക്ഷ്മപരിശോധനയിൽ; 07.08.2004

ലെ ഉത്തരവ് 20.02.2002 ലെ ഉത്തരവിന് പകരമാകുന്നതായി സൂചിപ്പിക്കും.

35. മേൽപ്പറഞ്ഞ കാരണങ്ങളാൽ, അപ്പീലുകൾ അനുവദിച്ചിരിക്കുന്നു.

L.NAGESWARA RAO, J.
HEMANT GUPTA, J.

**ന്യൂഡൽഹി,
ഒക്ടോബർ 4, 2019.**

-
- 1 (2006) 4 SCC 327
  - 2 (1993) 3 SCC 499
  - 3 (1999) 4 SCC 727
  - 4 1985 AC 374 : (1984) 3 All ER 935
  - 5 (2006) 8 SCC 381
  - 6 Administrative Law, Eleventh Edition, H.W.R. Wade & C.F. Forsyth
  - 7 Hughes v. Deptt. of Health and Social Security, AC at p. 788
  - 8 Findlay v. Secy. Of State of Home Deptt. (1984) 3 All ER 801
  - 9 [1983] 2 All ER 346
  - 10 Infra n. 22
  - 11 AIR 2000 SC 3689
  - 12 Coimbatore District Central Co-operative Bank v. Coimbatore District Central Co-operative Bank Employees Association & Anr. (2007) 4 SCC 669
  - 13 Judicial Review of Administrative Action (1955) and Wade & Forsyth: Administrative Law (2005) (2007) 4 SCC 669

ബാധ്യതാ നിരാകരണം: പ്രാദേശിക ഭാഷയിൽ വിവർത്തനം ചെയ്ത വിധിന്യായം വ്യവഹാരിയുടെ ഭാഷയിൽ മനസ്സിലാക്കുന്നതിനുള്ള നിയന്ത്രിത ഉപയോഗത്തെ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ളതാണ്; മറ്റേതെങ്കിലും ആവശ്യങ്ങൾക്കായി അത് ഉപയോഗിക്കാവുന്നതല്ല. എല്ലാവിധ പ്രായോഗികവും ഔദ്യോഗികവുമായ ആവശ്യങ്ങൾക്ക് വിധിന്യായങ്ങളുടെ ഇംഗ്ലീഷ് പതിപ്പാണ് ആധികാരികം, അത് എല്ലാ ആവശ്യങ്ങളും നടപ്പാക്കുന്നതിനും നടപ്പിലാക്കുന്നതിനും ആധികാരികമായി തുടരുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്.

Translated by: Radha Lakshmy S.A., Translator.

Verified by : Anu T.S., Head Translator